

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра музеєзнавства, пам'яткознавства та
інформаційно-аналітичної діяльності

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента
МІЖНАРОДНІ МУЗЕЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство»
освітньо-професійної програми
«Музеєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм»

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента «МІЖНАРОДНІ МУЗЕЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ» підготовки магістрів галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство» за освітньо-професійною програмою «Музеєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм».

Розробник: ГАВРИЛЮК СВІТЛАНА ВІТАЛІЇВНА, професор, завідувач кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності, доктор історичних наук, професор.

Силабус освітнього компонента затверджений на засіданні кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (Чибирак С. В.)

Завідувач кафедри:

 (Гаврилюк С. В.)

© Гаврилюк С. В., 2023 р.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво» Спеціальність 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство» Освітньо-професійна програма «Музеєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм» Освітній ступінь «Магістр»	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік підготовки <u>1</u>
		Семестр <u>2</u>
		Лекції <u>10</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінари) <u>14</u> год.
	Самостійна робота <u>88</u> год.	
	Консультації <u>8</u> год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по-батькові: Гаврилюк Світлана Віталіївна

Науковий ступінь: доктор історичних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор, завідувач кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності

Контактна інформація: e-mail: romir1991@ukr.net

тел. +38 (050) 438 73 04

Дні занять: згідно з розкладом факультету за посиланням

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація.

Освітній компонент «Міжнародні музейні організації» належить до переліку вибіркового освітнього компонента підготовки магістрів за спеціальністю 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», освітньою програмою «Музеєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм» і *спрямований на вивчення* передумов та причини виникнення міжнародних музейних організацій, змісту і перспектив їх діяльності, визначення ролі у формуванні стратегії розвитку музеїв світу.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента.

Пререквізити. Новітні практики у музейній діяльності.

Постреквізити. Управління культурною спадщиною.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента: формування у здобувачів комплексної системи знань про діяльність міжнародних музейних організацій, розробку ними стратегії розвитку музеїв світу; усвідомлення ролі музеїв як інструментів конструювання і трансляції культурної ідентичності в сучасних процесах глобалізації, що на практиці сприятиме вивченню і втіленню міжнародного досвіду у музейній справі, ґрунтовнішому входженню України у світовий культурний простір, ефективнішому реформуванню музейного середовища Української держави.

Вивчення ОК передбачає вирішення таких завдань:

- ознайомлення з поняттям «міжнародні музейні організації», вивчення історії їх формування, розвитку впродовж ХХ ст., діяльності на сучасному етапі; внеском відомих учених, практиків музейної справи світу у заснування та розбудову міжнародного музейного співтовариства;
- засвоєння основних положень нормативно-правових документів міжнародних музейних організацій, які регулюють міжнародну музейну співпрацю;
- оволодіння знаннями про діяльність профільних комітетів Міжнародної ради музеїв (ICOM), Українського національного комітету ICOM;
- вміння застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань, пов'язаних з реформуванням музейної справи в Україні на підставі засвоєння кращого світового досвіду.

4. Результати навчання (компетентності).

Вивчення освітнього компонента дозволить здобувачам вищої освіти набути наступні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК): ЗК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 2. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 3. Здатність працювати з урахуванням вітчизняного і міжнародного контексту.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 1. Здатність вибудовувати стратегії розвитку музейної та пам'яткоохоронної справи. СК 3. Здатність провадити інноваційну діяльність в музейній справі та пам'яткоохоронній діяльності. СК 5. Здатність розвивати соціальне усвідомлення ролі культурної спадщини. СК 7. Здатність створювати конкурентний музейний та екскурсійно-туристичний продукти на ринку культурних послуг.

Програмні результати навчання (ПР): ПР 1. Розуміти проблеми збереження, інтерпретації та використання історико-культурної спадщини, оцінювати та аналізувати поточний стан і ключові тенденції розвитку музейної та пам'яткоохоронної галузі у цілому. ПР 2. Застосовувати ефективні методи та технології проєктування та модернізації музейних і пам'яткоохоронних установ відповідно до вимог споживачів і законодавства, чинних стандартів та технічних умов. ПР 3. Знати та застосовувати методи і технології менеджменту та маркетингу в музейній та пам'яткоохоронній справі. ПР 7. Знати та застосовувати сучасні технології інтерпретації та актуалізації історико-культурної та природної спадщини. ПР 8. Здійснювати стратегічне музейне планування в умовах ринкової динаміки та конкуренції.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек	Практ. (семін.)	Сам. роб.	Консультації	Форма контролю/бали
1	2	3	4	6	7	
Тема 1. Мета і завдання навчального курсу. Історіографія та джерела вивчення ОК.	15	2		11	2	ДС
Тема 2. Місце і роль міжнародних музейних організацій у сучасному світі. Нормативні документи, на яких базується їх діяльність.	15	2	2	11		УО, Р, Т / 12
Тема 3. ІСОМ – міжнародне об'єднання музеїв та професійних музейних працівників.	15		2	11	2	УО, ДС / 12
Тема 4. Створення та функціонування Українського	13		2	11		УО, ДС, Р / 12

національного комітету ICOM.						
Тема 5. Міжнародні комітети ICOM.	15	2	2	11		УО, ДС, Т / 12
Тема 6. Діяльність Міжнародного центру вивчення, консервації та реставрації культурних цінностей (ICCROM).	15		2	11	2	УО, ДС / 12
Тема 7. Європейський музейний форум і його місце серед міжнародних музейних організацій.	17	2	2	11	2	УО, ДС / 12
Тема 8. NEMO – Мережа європейських музейних організацій: утворення, діяльність, роль у визначенні стратегії розвитку музеїв Європи.	15	2	2	11		УО, Р, ДС / 12
Активна участь у роботі на лекційних та практичних (семінарських) заняттях						16
Всього годин/ Балів	120	10	14	88	8	100 балів

Форма контролю*: УО – усне опитування; ДС – дискусія; Р – реферат; Т – тести.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів вищої освіти виконується за завданням і при методичному керівництві викладача, але без його безпосередньої участі. Вона включає як повністю самостійне засвоєння окремих тем дисципліни, так й опрацювання тем, які розглядаються під час аудиторної роботи. У ході самостійної роботи здобувачі освіти опрацьовують та конспектують навчальну, наукову і довідкову літературу, виконують завдання, спрямовані на закріплення знань і формування умінь та навичок, готуються до поточного контролю з освітнього компонента.

№ з/п	Питання
1.	Міжнародні організації в сучасному світі.
2.	Міжнародні організації у сфері культури, охорони культурної і природної спадщини: створення, діяльність, перспективи.
3.	Міжнародна рада музеїв (ICOM) у формуванні стратегії діяльності музеїв світу.
4.	Нормативні документи, на яких базується діяльність міжнародних музейних організацій.
5.	Роль міжнародних музейних організацій у визначенні перспектив світового музейництва.
6.	Регіональні асоціації ICOM.
7.	Афілійовані організації ICOM.
8.	Міжнародні комітети ICOM з питань музеології та музейних технологій.
9.	Функціонування Міжнародної асоціації ICOM з питань історичних музеїв.

10.	Функціонування Міжнародного комітету ICOM з питань університетських музеїв та колекцій.
11.	Функціонування Міжнародного комітету ICOM з питань меморіальних музеїв в пам'ять жертв державних злочинів.
12.	Функціонування Міжнародного комітету ICOM з питань музеїв та колекцій зброї і військової історії.
13.	Функціонування Міжнародного комітету ICOM з питань музеїв та колекцій образотворчого мистецтва.
14.	Функціонування Асоціації ICOM з питань європейських музеїв під відкритим небом.
15.	Співпраця музейних закладів України з музеями країн Європейського Союзу: досвід та перспективи.
16.	Рішення міжнародних музейних організацій щодо розвитку музейної мережі в умовах COVID 19.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні освітнього компонента «Міжнародні музейні організації» застосовується поточний та підсумковий семестрові форми контролю. Також передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу, віднесеного на самостійну роботу. Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями (рефератами, повідомленнями, есе тощо) при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях.

При вивченні ОК необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану навчальну та наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем освітнього компонента.

Відвідування занять є обов'язковим. У разі підписання здобувачем вищої освіти індивідуального плану обов'язковим є відвідування лише семінарських занять. Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: регулярно відвідувати заняття; планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал; активно працювати на лекційних і семінарських заняттях, брати участь в обговоренні дискусійних питань; повною мірою долучатися до активних форм навчання. З поважних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі.

Недопустимими є: пропуски з неповажних причин та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (окрім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат.

Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися академічної доброчесності: самостійно виконувати усі навчальні завдання, завдання підсумкового контролю. У разі використання ідей, тверджень, відомостей при виконанні усіх завдань, передбачених силабусом, необхідно у формі посилань вказувати на джерела інформації. Дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права. Дотримуватись положень «Кодексу академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки».

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття з поважних причин та надав підтверджуючий документ, на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття (усно або у формі тестування) та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. Пропущені з поважних причин заняття відпрацьовуються у визначений час згідно затвердженого графіка.

Результати навчання, здобуті здобувачем освіти шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації. Порядок та процедура визнання регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки». Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайносвіта, професійні стажування та ін.), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК (але не пізніше початку останнього місяця навчання, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання).

Окремі теми, змістовий модуль чи курс можуть бути перезараховані здобувачу вищої освіти відповідно до «Положення про підготовку здобувачів освіти у ВНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти». Оцінювання здобувачів представниками підприємства, яке зафіксоване у дуальному робочому навчальному плані, враховується у кінці семестру вивчення ОК, програмні результати вивчення якого частково або повністю внесені до дуального робочого навчального плану.

Загалом оцінювання здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки». Максимальну кількість балів (100) можна набрати упродовж семестру за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені силабусом.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи упродовж семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу.

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Предмет, мета і завдання навчального курсу, можливості практичного застосування набутих знань.
2. Історіографія та джерела освітнього компонента «Міжнародні музейні організації».
3. Міжнародні організації у сфері культури, охорони культурної і природної спадщини.
4. Міжнародні організації під егідою ЮНЕСКО.
5. Утворення Міжнародної ради музеїв (ICOM) та програмні документи організації.
6. Структура та керівні органи ICOM, зміст її діяльності.
7. Український національний комітет ICOM.
8. Регіональні асоціації ICOM: заснування, нормативні документи, керівні органи, зміст діяльності. .
9. Міжнародні комітети ICOM організаційного напрямку.
10. Міжнародні комітети ICOM з питань музеології та музейних технологій.
11. ICOFOM: заснування, діяльність, внесок у розвиток зв'язків між музеями та музейними працівниками різних країн.
12. Міжнародний комітет з реставрації та консервації культурних цінностей: заснування, діяльність, внесок у розвиток зв'язків між музеями та музейними працівниками різних країн.
13. Міжнародні комітети ICOM територіально-галузевого напрямку.
14. Міжнародний комітет ICOM університетських музеїв уі колекцій.
15. Міжнародні комітети ICOM історичного напрямку.

16. Міжнародні комітети ICOM природничо-технічного напрямку.
17. Міжнародні комітети ICOM літературно-мистецького напрямку.
18. Міжнародні комітети ICOM загально гуманітарного напрямку.
19. Афілійовані організації ICOM географічного напрямку (асоціація музеїв співдружності; міжнародна рада африканських музеїв; міжнародна асоціація морських музеїв, ін.).
20. Афілійовані організації ICOM теоретико-організаційного напрямку.
21. Афілійовані організації ICOM різногалузевого напрямку (асоціація європейських музеїв під відкритим небом; міжнародна асоціація сільськогосподарських музеїв; міжнародна асоціація дитячих музеїв, ін.).
22. Афілійовані організації ICOM історико-мистецького напрямку (міжнародна асоціація археологічних музеїв; міжнародна асоціація історичних музеїв; міжнародне об'єднання музеїв архітектури; міжнародна асоціація музеїв сучасного мистецтва, ін.).
23. Утворення та діяльність Міжнародного центру вивчення, консервації та реставрації культурних цінностей (ICCROM).
24. Діяльність Європейського музейного форуму.
25. Мережа європейських музейних організацій (NEMO).
26. Міжнародні конвенції щодо охорони пам'яток.
27. Міжнародні музейні організації у визначенні стратегії діяльності музеїв світу.
28. Міжнародні музейні організації у визначенні стратегії музеїв у період пандемії COVID-19.
29. Співпраця музейних закладів України з музеями країн Європейського Союзу: досвід та перспективи.
30. Кеннет Хадсон і його праця «Впливові музеї світу».

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література:

1. Банах В. М. Музейні інновації та інтерактивність у теорії та практиці музейної справи. Технології і маркетинг для музеїв. URL: <https://chtyvo.org.ua>.
2. Богатирьова Г. А., Барабанова В. В. Маркетингові аспекти формування музейного простору. URL: <https://www.researchgate.net>.
3. Гаврилюк С. Внесок міжнародних організацій в охорону всесвітньої культурної спадщини. *Музейна справа на Житомирщині: історія та сучасність*. Науковий збірник «Велика Волинь». Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Житомир, 8–9 жовтня 2020 р. Вип. 60. Упоряд. П. С. Скавронський. Бердичів: ФОП Мельник М. В., 2020. С. 315–322.
4. Гаврилюк С. Музеї світу в умовах пандемії COVID-19: проблеми і досвід виживання. *Волинський музейний вісник*: Наук. зб.: Вип. 10. Луцьк : ПП «Волинська друкарня», 2020. С. 83–87.
5. Гаврилюк С. Перспективи музеїв як об'єктів культурного туризму. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки*. Луцьк, 2019. № 7 (380). С. 144–153.
6. Гаврилюк С. Провідні тенденції розвитку музеїв світу у XXI ст. *Волинський музейний вісник*: Наук. зб.: Вип. 11. Луцьк : ПП «Волинська друкарня», 2021. С. 5–8.
7. Гаврилюк С. Створення та діяльність міжнародних музейних організацій. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки*. Луцьк, 2018. № 6 (379). С. 156–164.
8. Гаврилюк С. В., Надольська В. В. Трансформація музейного світу у XXI ст.: міжнародний та український досвід. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2022. Вип. 57. Том 1. С. 41–49.
9. Лелик М. Б. Сучасні тенденції впровадження музейних інновацій в Україні. *Інформцентр з питань культури і мистецтва*. Випуск 5/4, 2018. URL:<https://cutt.ly/2YglEz2>
10. Литвинець Ю. ІСОМ в Україні. *Музейний простір*. 2011. № 1 (1). С. 19–20.
11. Ловак В. Б. Виклики для сучасного музею: зрозуміти та підготуватися. *Vita Antiqua*. 2019. № 11. С. 174–179. URL: <http://vitaantiqua.org.ua>.
12. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеєзнавство: навч. посіб. Кімів : Знання, 2008. 430 с.
13. Яким має бути сучасний музей? URL: <https://lb.ua/blog/amuseum/475764>.

14. Deanna MacDonald and Geoffrey Smith. 100 Best Paintings in New York. Northampton : Interlink Books, 2008. 249 p.

Інтернет-ресурси:

1. ЮНЕСКО (UNESCO). URL: www.unesco.org.
2. Міжнародний центр з дослідження, збереження та реставрації культурних цінностей (ICCROM). URL: www.iccrom.org.
3. Міжнародна рада музеїв (ICOM). URL: <https://icom.museum/en>.
4. Сайт Українського національного комітету ICOM. URL:<http://www.icom.in.ua>.
5. Сайт Українського національного комітету ICOMOS. URL:<http://www.icomos.ua>.